

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

5. Dies Junii. Per sensus quasi per quasdam fenestras, vitiorum in animam introitus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

rum hostium eruptiones, vitam moliamur in celum,
atque ex ipsis difficultatibus, strenue obnito, fo-
titer obluctando, victrices nobis adores compa-
mus, manubias colligamus, trophæa erigamus, &
aureis lemniscis coronam indies nostram insignia-
mus. Qui verè commotionibus illis non obsistunt,
credi non potest in quot pericula se induant, quo
pedicis illaqueent, quot clades animi, & dedecon-
mentis patientur. Nam in simili animo, ut in tumultu
Gallico denuntiato, semper ad sagum, & mucrone
decurritur, semper classicum inflatur, & bellicum
canitur, nec aliud quam illud Maronis auribus per-
petuo insonat. *Arma viri, rapite arma viri.* Furor
Bellona circumveunt, concitantur ardentibus tædiis
tartaro emissæ Eumenides, fit conjuratio, pax & qui-
obturbatur. Frustrâ igitur domi solus est, qui vento
perturbationum in locum omnem rapitur, & nun-
quam secum, semper extra se, ubique est. Nec solita-
dinis, aut noctis silentium illi pacem, & quietem ad-
fert, cui passiones forum, & tumultum fabricantur.
Ne servias, gere ut olim Romani, bellum in servos,
hoc est serviles, & viles affectus, quos nisi extermines,
experieris in te proptervos. Sequere ergo consilium
Poëtæ:

Ejicias servos, quos noveris esse protervos.

5. D I E S J U N I I .

Per sensus quasi per quasdam fenestras, vi-
tiorum in animam introitus est. *S. Hieron.*
l. 2. in Jovin.

I. M.

(a)

Junius.
n calum,
ndo, for-
Ompare-
ganius &
in signifi-
obstutum
, quo de-
dedecon-
tumulm
nucrona
bellicum
ibus pa-
Furor, &
us tædi-
x & qua-
qui vento
& nur-
ec solim-
ietem ad-
oricanter,
in servos,
termines
consilium
vos.

Junius.
Sensus, ja-
nuæ mor-
tis.

Tessera.

429

I. **P**er incuriam in custodiendis sensibus, planè in negotio salutis sumus incurii, & prorsus

insensati. Sensus, oraculo Jeremiæ, sunt fenestræ mortis, judicio S. Gregorii, sunt (*a*) *fanuae mentis*, per quas ingreditur conscientia, editura magnas in animo strages, in pectore clades, totamque interiorem Rem publicam eversura. Hinc si sensus, rationis frœno non coëerceantur, mentem effœminant, & ceream, facilemque reddunt ad suscipiendas omnes libidinis titillationes. Fit autem illa effœminatio, atque in vitium prona mollities, à voluptate, quæ congenita nobis, & intimis visceribus illita, contagione suâ totum corpus inficit. Per has Fenestras, fit aditus in intima mentis adyta, vix metropolis, & arx mentis capi potest, nisi per illas portas irruerit hostilis exercitus. Ad illas animi portas subsident in insidiis concupiscentiæ, voluptas, & tartarearum legionum princeps dæmon, ut si tantillum mens à custodia, vigilique sua desciverit, subito ingrediantur, inexplicabili nostrâ calamitate si vel rimam inveniat concupiscentiæ, per quam intus possit irrepere, blanditiis, aut aureis cincta telis, & loricata voluptate, pede fugit, tanquam in suo. Possessio acquiritur, ut magni ajunt Juris-consulti, *etiam si in angulo tantum ingrediatur*. Quod nusquam verius fortè videbitur quam in sensuum voluptate, ac concupiscentiæ hoc introiit, quæ vel ad latum unguem admissa violentum dominium occupat.

III. Non imitemur Celtas, nec Æthiopes: illi
januas

(a) Ser. 9, Gregor. Moral.

(a) jannas edium nunquam claudunt, inquit Nicolaus Damascenus, hi (b) domus sine foribus clausurantur. O quot reperiuntur his similes, qui summam impudentiam, aut impietate sic patentes latens sensus, & apertos habent, atque ad omnia excipienda paratos, ut insidiantem undique voluptatem, atque ad portas volitantem, cum dæmonie invitare vel le videantur. Quanta est insania illorum, qui cum tantur summa licentiâ, & effrenata libertate sensuum oculos habeant vagos, gestientes, lenocinantes, aure pruriens, & quibuscumque excipiendis inhiantes, tactus lasciviam nullo modo coercent, ex aliis denique sensibus voluptatem aucupentur: sed tamen non modo tutos, sed securos, ac periculo vacuos, & prædicio suæ constantiae sat robustos autumant. Qui fieri potest, quin sint vicini exitio, proximi præcipitio, qui sensuum lenociniis obedientes, & haurientes undique voluptatem, apertis omnium sensuum januis, omnem genus licitæ, illicitæ delectationis excipiunt, unde capo quoscumque hospites, peregrinos, adveniunt. Quid hic aliud sequetur, quam ut dæmon illic cum suis satellitibus ingressus, duro, ac crudeli dominatio animæ castellum occupet, & suo barbaro imperio subjiciat, pro libidine agat quæcumque?

III. Propter sensus sine cautela custoditos, cupimus, irascimur, gestimus, invidemus, æmulamur, liciti sumus, & expletâ voluptate, per quandam penititudinem iterum accendimur, volumusque facere quod fecisse denuò pœnitentia. Igitur cum per has portas, quasi quidam perturbationum cunei ad accensum nostræ mentis intraverint, ubierit libertas? ubi fortis?

(a) De morib. gent. (b) Serm. 42.

Junius
fortitue
has rat
querun
num fre
irriguu
speculu
auriuni
menta a
tra se v
sensibu
spexit o
ris, & i
tionem
contigiu
culus ci
bus cou
quid lo
suavis f
doris sa
michi co

Per

In aul

nu

I.

(a)

Junius.
uit Nic-
auferun-
es , qu-
entes late-
excipien-
atem, ar-
ritare ve-
ui cùm u-
sensuum
tes; aure-
nhiantes,
liis deni-
men non
& predi-
Qui fieri
pitio, qui
tes undi-
anuis, o-
piunt, ui-
advenia-
illic cum
dominato-
o imperio

Tessera.

431

fortitudo? ubi salutis cura? ubi de Deo cogitatio? Ob
has rationes multi ex antiquitate Philosophi reli-
querunt urbium frequentiam, fori tumultus, homi-
num fremitus, & hortulorum amoenitatem, ubi ager
irriguus, & comæ arborum, & surfurri avium, fontis
speculum, rivus immurmurans, & multæ illecebræ
aurium, ac oculorum lenocinia, ne per hæc oblecta-
menta animus palabundus extra se vagaretur, & in-
tra se vexaretur. Pericula quæ nobis imminent ex
sensibus, his verbis perstringit D. Ambrosius : (a) Re-
spexit oculus, & sensum mentis invertit; audivit au-
ris, & intentionem inflexit; inhalavit odor, & cogita-
tionem impedivit; os libavit, & crimen retulit; tactus
contigit, & ignem adolevit. Si fueris ut Argus cento-
culus circumspexus in servandis sensibus, visus in re-
bus conditis videbit salutare Dei; auditus percipiet,
quid loquatur in eo Dominus; gustatus libabit, quam
suavis sit Dominus; odoratus hauriet suavitatem o-
doris sancti, tactus osculum sponsi expetet. Ne ergo
mihi contingat quod dicit Poëta, invigilabo sensibus.

Perdo animi census, nisi frænem carcere sensus.

6. DIES JUNII.

In aula nunquam fui quietus, extra aulam
nunquam inquietus. S. Norbertus.

I. **D**omicilium Quietis, digito demon-
strat Auctor Ordinis Præmonstraten-
sis. Satius est esse quietis compotem,
vel

(a) L. defnq. secvl. c. I.